

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters, van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Geleidingsgegevens combineren met CMT versnelt diagnose

Mastitis op robotbedrijven

Tijdens het onthoornen van de kalfjes ging plots de telefoon. Nee, het was niet die van mij, maar die van de melkveehouder. Na even geluisterd te hebben zei hij: 'Ik moet naar de melkrobot, want die belde dat koe 2412 erin staat.'

De veehouder had eerder die ochtend, na het analyseren van alle gegevens die de melkrobot tijdens het melken verzamelt, in de robotcomputer ingetoetst om deze koe bij het eerstvolgende bezoek vast te houden. De geleiding van het linker achterkwartier was voor de tweede achtereenvolgende keer verhoogd bij deze koe.

Na tien minuten kwam de melkveehouder terug. 'Bingo, deze koe had een positieve CMT. Ik heb haar na leegmelken gelijk behandeld', vertelde hij.

Bij een verdenking op mastitis is een California Mastitis Test, kort ook CMT of T-poltest genoemd, een heel goed en snel hulpmiddel om aan te tonen dat de melk niet in orde is. De test wordt uitgevoerd voor aanvang van het melkproces óf minstens zes uur na het melken. Bij dit soort gevallen zitten wij en de veehouder er kort op.

Mastitis onmiddellijk bij de eerste aanwijzingen behandelen geeft de hoogste kans op een vlotte en volledige genezing. Drie dagen lang één keer per dag een uierinjector inbrengen en gedurende die drie dagen een bijpassende antibioticuminjectie subcutaan in de nek is op dit bedrijf standaardtherapie. Dit behandeltraject staat ook zo op het bedrijfsbehandelplan voor mastitis vermeld.

De encyclopedie **Hulpmiddelen bij mastitisdetectie**

Mastitismelk is anders van samenstelling dan gewone melk. Soms is dit onmiddellijk zichtbaar: de melk bevat vlokken, heeft een andere kleur en/of is minder vloeibaar.

Vaak is de veranderde samenstelling van de melk minder snel te zien. Met name in de aanvangsfase van mastitis treden andere, niet-zichtbare veranderingen op. Zo nemen natrium- en chloorgehalten toe en daalt het kaliumgehalte. Deze veranderingen zorgen voor een andere geleidbaarheid van melk.

Bij sommige melkmachines en automatische melksystemen wordt deze geleidbaarheid voortdurend gemeten. Als dit op kwartierniveau gebeurt,

zoals in de melkrobot, dan is een verhoging van de geleidbaarheid in één kwartier een belangrijk attentiepunt voor een beginnende mastitis.

In de California Mastitis Test of CMT wordt in een vierkwartierenschaaltje een standaardhoeveelheid van twee ml melk (het maatstreepje) gemengd met drie ml testvloeistof of T-pol. Indien het celgetal hoger is dan 500.000 cellen per ml melk, wordt het mengsel stroperig, zoals eigeel. Dit is een belangrijke aanwijzing voor de aanwezigheid van klinische of subklinische mastitis, ook al lijkt de melk nog normaal.

Met name op melkrobotbedrijven, waar de veehouder niet twee keer daags de uier in handen krijgt, is het gebruik van andere hulpmiddelen zoals bovengenoemde methoden essentieel om mastitis op tijd te ontdekken en te behandelen.

➔ Op de website www.ugcn.nl is nog meer informatie te vinden over deze hulpmiddelen voor mastitisdetectie.

